

препиши, за да се спомогни съ тѣхъ, за да състави Исторіятѣ си. Отецъ Паисій се сепнжалъ отъ това предложеніе на Райча, и си намислилъ да убѣди свойтѣ тогавашни братя Монаси: „да не дозволяватъ на Райча да преписва историческитѣ памятници, що се намиратъ въ Монастирия, но да се тѣ сами отъ тѣхъ възползоватъ.“

Рѣшено и извѣршено. Райчъ се маялъ цѣли 2 мѣсяца въ Хилендарскія Монастири, но като му отказали да зема или да преписва документитѣ, той си тржналъ отъ тамъ. Тогава Отецъ Паисій съзвезль намѣреніе, да състави съ помощта на писменнитѣ исторически книжа еднѣ бѫлгарскѣ Исторіи, които той дѣйствително въ 1762 година и довѣршилъ: а за да не се изгуби, той се моли въ предисловието на Исторіата си; да иж препиши всѣки, който обича родътъ си и Отечество то си, и иска да знае за своя родъ и бѫлгарскія язикъ. Въ това си предисловие Отецъ Паисій много мѣмри онѣ Бѫлгари, които мразятъ и гонятъ родътъ си и матернія си язикъ; а за доказателство че това не е добро и умѣстно, Отецъ Паисій казва:—,,Бѫлгаритѣ сѫ били най славни отъ всичкія славянски народъ, тѣ сѫ били усвойли най много земя; тѣ сѫ се най първо покржтили; отъ тѣхъ сѫ се нарѣкли най напредъ Царіе, тѣ сѫ имали, по напредъ отъ другитѣ славянски народи Патриарси и пр.“ При това, той разказва по надолу, че първите Славянски Святіи сѫ били отъ бѫлгарски родъ, и че тѣ сѫ просіяли бѫлгарскія язикъ. А че това е истина, прибавя Отецъ Паисій, имамъ много книги и свидѣтелства отъ много Исторіи. Но продлжава той: „зашо се срамишъ ти неразумне человѣче отъ свой родъ и влачишъ сѫ по чуждия язикъ?“ по на долу же той продлжава да мѣмри онѣ Бѫлгари, които сѫ погржчватъ и имъ казава: „безумни сте, които оставяте язикътѣ си и прiemате гржцкія, и гржцкото учите; ама ще кажите, че гжрцитѣ сѫ по мудри и по политични отъ Бѫлгаритѣ, та за това е по добре да ся примѣсемъ къмъ гжрцитѣ; но азъ вамъ да ви кажа, прибавя Отецъ Паисій, вижте неразумни, колко народи има много по